

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0224U002790

Державний реєстраційний номер: 0120U101065

Відкрита

Дата реєстрації: 01-03-2024

1. Етапи виконання

Номер етапу: 4

Назва етапу: Механізм розробки та реалізації стратегій розвитку туристичних регіонів у контексті підвищення конкурентоспроможності туристичної індустрії України

Початок етапу: 01-2023

Закінчення етапу: 12-2023

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Маріупольський державний університет

Код ЄДРПОУ/ІПН: 26593428

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: пр. Повітрофлотський, буд. 31, м. Київ, 03037, Україна

Телефон: 380629587590

E-mail: info@mdu.in.ua

WWW: <http://mdu.in.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Маріупольський державний університет

Код ЄДРПОУ/ІПН: 26593428

Адреса: пр. Повітрофлотський, буд. 31, м. Київ, 03037, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380629587590

E-mail: info@mdu.in.ua

WWW: <http://mdu.in.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

КПКВК:

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7704 - власні кошти, кошти підприємств, установ, організацій, фізичної особи на виконання ініціативних робіт

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 0.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Стратегія розвитку туристично-рекреаційного потенціалу Приазов'я

Назва роботи (англ)

Strategy for the development of the tourism and recreational potential of the Azov region

Реферат (укр)

Реферат Звіт про НДР:69 с.,9 таблиць,6 рисунків,60 джерел.КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ, СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ, ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО РЕГІОНУ. Об'єкт дослідження:процеси стратегічного управління діяльністю туристичних підприємств як суб'єктів туристичного регіонального ринку.Предмет дослідження: теоретико-методологічні та прикладні засади обґрунтування перспективних напрямів розвитку туристичних регіонів України(на прикладі Приазов'я).Мета роботи:розробка науково-практичних рекомендацій щодо розвитку туристичного регіону на основі принципів транскордонного партнерства та інноваційної активності.Методологічною основою дослідження є різноманітні методи наукового дослідження: порівняння, систематизація та узагальнення, економіко-статистичного аналізу.Наукова новизна результатів наукової роботи полягає в наступному:сформувані довготермінову стратегію розвитку туристичних регіонів, яка базується на поєднанні формальних і неформальних взаємозв'язків їх суспільної, економічної та екологічної систем та передбачає, у залежності від конкретної ситуації, застосування однієї з наступних концепцій: кардинальної зміни; подальшого зростання; вибіркового зростання; збереження досягнутого стану;розробити механізм формування стратегії розвитку туристично-рекреаційного потенціалу регіонів у контексті забезпечення конкурентоспроможності туристичної індустрії країни на основі рівневого підходу;удосконалити організаційно-економічний механізм розвитку туристичного регіону Приазов'я. Отримані наукові результати роботи є вихідною теоретико-методологічною базою для обґрунтування ключових напрямів розвитку туристичних регіонів України в сучасних умовах.Результати НДР впроваджено: в навчальний процес кафедри маркетингу та туризму ННІУ Маріупольського державного університету. Викладені в роботі пропозиції знайшли практичне застосування у діяльності туристичних підприємств.

Реферат (англ)

ABSTRACT SRWreport:69 pgs,9 tables,6 figs,60 sources.COMPETITIVENESS OF THE TOURISM INDUSTRY,STRATEGIC MANAGEMENT OF TOURIST REGION DEVELOPMENT,ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR THE DEVELOPMENT TOURIST'S REGION.Object of the research: processes of strategic management of tourist enterprises as subjects of the regional tourist market.Subject of the research:theoretical, methodological and applied principles of substantiation of perspective areas of development of tourist regions of Ukraine (ex.the Azov Sea region).Purpose of the research:to develop scientific and practical recommendations for the development of the tourist region.Methodological basis includes various methods of scientific research:comparison,systematization and generalization;economic,statistical analysis.Scientific novelty of the results of the scientific research are as follows:formed a long-term strategy for the tourist regions development,which is based on a combination of formal and informal relationships of their social,economic and environmental systems and provides,depending on the specific situation,the application of one of the following concepts: radical change; further growth; selective growth;preservation of the achieved level;developed a mechanism for forming a strategy for the tourist and recreational potential of regions development in the context of ensuring the competitiveness of the tourism industry based on a level approach;improved the organizational and economic mechanism for the tourist region.Scientific results of the research are the original theoretical and methodological basis for substantiating the critical areas of development of Ukraine's tourist regions in current conditio. Results of the research have been implemented in the educational procesprocess of the Department of Marketing and Tourism,ESIM,MSU.The proposals presentedin the research have found practical application in the activities of tourism enterprises

Індекс УДК: 338.48.02; 796.5:658, 338.48(477.7)

Коди тематичних рубрик НТІ: 71.37.75

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): методичні та науково-практичні рекомендації щодо стратегічного управління розвитком туристичних регіонів

Назва продукції (англ): methodical and scientific-practical recommendations on strategic management of development of tourist regions

Очікувані результати: Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: освіта, господарська діяльність туристичних підприємств

Опис продукції (укр): Отримані наукові результати роботи є вихідною теоретико-методологічною базою для обґрунтування ключових напрямів розвитку туристичних регіонів України в сучасних умовах. Результати НДР впроваджено: в навчальний процес кафедри маркетингу та туризму навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету. Викладені в роботі пропозиції знайшли практичне застосування у діяльності туристичних підприємств.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Підвищення продуктивності праці, удосконалення стратегічного розвитку туристичних підприємств та туристичних регіонів

Стадія завершеності НТП: Ідея, концепція, Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2023-01.2024

Виробник продукції: Маріупольський державний університет

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: За договорами, в Україні

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу

7. Бібліографічний опис

До розділу 1:

1. Логунцова И.В. Рихліцький В. Внутрішній туризм в Україні мав би рости: як змінилась галузь і куди зник «бюджетний» мандрівник. Економічна правда : вебсайт. URL : <https://www.epravda.com.ua/publications/2020/09/23/665405/> (дата звернення: 24.12.2023).
2. Travel&Tourism Competitiveness Index (TTCI) <https://www.weforum.org/publications/travel-and-tourism-development-index-2021/in-full/executive-summary-f23acad558/#top-line-results> (дата звернення: 18.12.2023).
3. Гордійчук Д. МВФ: ВВП України впаде на 35% у 2022. Українська правда. 19.04.2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/04/19/685971/> (дата звернення: 14.12.2023).
4. Travel & tourism economic impact. 2021. World. URL: <https://wtcc.org/Portals/0/Documents/Reports/2021/Global%20Economic%20Impact%20and%20Trends%202021.pdf> (дата звернення: 23.12.2023).
5. Провідні світові туристичні ринки за внеском подорожей і туризму у ВВП 2019-2022 <https://www.statista.com/statistics/292479/total-contribution-of-travel-and-tourism-to-gdp-in-selected-countries/>
6. Балабаниць А. Вектори розвитку українського туризму після війни. Проблеми і перспективи поствоєнної розбудови

України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 7-8 грудня 2023 р. / за заг. ред. М. В. Трофименка : Маріуп. держ. ун-т. – Київ: МДУ, 2023. – 455 с. С.43-46.

7. Полковниченко С.О. Сучасний стан туристичного співробітництва України з Європейським Союзом. Науковий вісник Полісся. 2015. №3. С.78-84.

8. Про туризм. Офіційний Вебпортал Парламенту України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 23.12.2023).

9. Кабінет Міністрів України - Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. URL:<https://www.kmu.gov.ua/npas/249826501>(дата звернення: 23.12.2023).

10. Ukraine Now. Бренд України у світі. URL: <https://banda.agency/ukrainenow/>(дата звернення: 23.12.2023).

11. Державне агентство розвитку туризму. URL:<https://www.tourism.gov.ua/> (дата звернення: 23.12.2023).

12. Visit Ukraine - RULES OF SAFE VISIT TO UKRAINE. URL:<https://visitukraine.today/>(дата звернення: 23.12.2023).

13. Олійник О.В., Ярмолюк Д.І., Напрями підвищення конкурентоспроможності туристичних підприємств Державний університет «Житомирська політехніка» <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/383.pdf> (дата звернення: 24.12.2023).

14. Програма з відновлення України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/press/news/programa-z-vidnovlennya-ukrayiny-uryad-zatverdyy-poryadok-nadannya-subvenciyi-na-proyekty-z-vidnovlennya-infrastruktury-u-devyaty-oblastyah/> (дата звернення: 24.12.2023).

15. Нарис про відбудову України / Т. Бекер, Б. Айхенгрін. URL: https://cepr.org/sites/default/files/news/BlueprintReconstructionUkraine_ukr.pdf. (дата звернення 25.12.2023).

16. Степаненко Н.О. Розвиток туристичної діяльності України в умовах євроінтеграції. Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки». 2017. №10. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/view/3107 (дата звернення: 25.12.2023).

17. Артюх К. Вплив російсько-української війни на туристичну галузь в Україні та світі: що нас чекає в майбутньому. 2022 URL: <https://delo.ua/opinions/vpliv-rosiisko-ukrayinskoyi-viini-na-turisticnu-galuz-v-ukrayini-ta-sviti-shho-nas-cekaje-v-maibutnyomu-405634/> (дата звернення: 25.12.2023).

До розділу 2:

1. Бабікова К.О. Інституційні аспекти розвитку рекреаційного туристичного природокористування. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 8. С. 24-28. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2021/6.pdf (дата звернення: 27.12.2023).

2. Відновлення економіки на деокупованих територіях: удосконалено умови підтримки бізнесу за програмою «Доступні кредити 5-7-9%» URL: <https://minre.gov.ua/2023/09/18/vidnovlennya-ekonomiky-na-deokupovanyh-terytoriyah-udoskonalo-umovy-pidtrymky-biznesu-za-programoyu-dostupni-kredyty-5-7-9/> (дата звернення: 27.12.2023).

3. Горин Г.В. Організаційно-економічний механізм функціонування рекреаційно-туристичного потенціалу регіону. Збалансоване природокористування. 2015. № 2. С. 24-29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zp_2015_2_7 (дата звернення: 27.12.2023).

4. Горіна Г.О. Концепція формування та управління розвитком ринку туристичних послуг в умовах просторової поляризації. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 2. С. 16-21. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2017_2_5 (дата звернення: 27.12.2023).

5. Колесникова А.А. Мацука В.М. Ризики ведення бізнесу в Україні. Наукові дослідження молоді з проблем європейської інтеграції: збірник тез доповідей XII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів (6 квітня 2023 року, м. Харків, Україна) [Електронний ресурс]. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 219-220.

6. Мацука В. Ризик-менеджмент у туризмі військового часу. Війна та туризм: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 11 листопада 2022 року). К.: ТОВ «Геопринт», 2022. С.250-253.

7. Мацука В.М. Туризм та війна: реалії й перспективи відновлення. Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 2. м. Полтава, 30 – 31 травня 2023 р. Полтава, 2023. С.586-587. <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/1239/zbirnykberezen2023ch2sekcija5101.pdf> (дата звернення: 27.12.2023).
8. Мацука В.М. Безпечність туристичних подорожей під час війни. Актуальні питання сучасної економічної науки: збірник матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф., присвячений 25-річчю заснування факультету обліку та фінансів ПДАУ та пам'яті його першого декана д. е. н., професора Опрі А.Т., 5 грудня 2023 р. Полтава: ПДАУ, 2023. С.409-411.
9. Мацука В.М. Відновлення та розвиток бізнесу на деокупованих територіях. Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 09 листопада 2023 року). Полтава, 2023. С. 205-207.
10. Мацука В.М. Етапи реалізації стратегії розвитку туристично-рекреаційного потенціалу регіону. Особливості інтеграції країн в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, 18 листопада 2022 р./ За заг. ред. д.е.н., проф. О.В Булатової. Київ: МДУ, 2022. С.105-107. URL: https://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2022/zbirka_2022.pdf (дата звернення: 27.12.2023).
11. Мацука В.М. Механізми відновлення та розвитку туристично-рекреаційного потенціалу регіонів. Перспективи розвитку індустрії туризму та готельно-ресторанної справи: збірник тез Регіональної науково-практичної інтернет-конференції (м. Хмельницький, 27 квітня 2023 року). Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2023. С. 34-36. URL: <https://tgrs.khmn.edu.ua/regionalna-naukovo-praktychna-internet-konferenciya-perspektyvy-rozvytku-industrii-turyzmu-ta-gotelno-resorannoyi-spravy/>
12. Моца А., Шевчук С., Середа Н. Перспективи післявоєнного відновлення сфери туризму в Україні. Економіка та суспільство. 2022. (41). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-31> (дата звернення: 27.12.2023).
13. Мурована Т. Вітчизняне підприємництво в умовах воєнного стану: основні тенденції та методи підтримки. Економіка та суспільство. 2023. №47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-49> (дата звернення: 27.12.2023).
14. Огієнко М.М., Огієнко А.В., Бурцев О.В. Теоретичні підходи до вивчення особливостей організаційно-економічного механізму розвитку туристично-рекреаційного потенціалу. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics». 2020. №2. С. 166-172. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/theoretical-approaches-to-the-study/> (дата звернення: 27.12.2023).
15. Омельченко В.Я., Мацука В.М. Післявоєнне відновлення туризму: досвід Хорватії, Боснії та Герцеговини, Кіпру, Ізраїлю, Єгипту, Грузії. Сучасні технології управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом: Матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених 26 вересня 2023 р. Укл.: Балабаниць А.В., Омельченко В.Я., Стойка А.В. Рібейро Рамос О.О., Горюнова Є.А. та інш.; За заг. редакцією д.е.н., професора Балабаниць А.В., Київ: МДУ, 2023. С.
16. Парфіненко А.Ю. Сутність поняття «туристична політика держави»: теоретичний аспект. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. 2013. № 1042, Вип. 1. С. 119-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhMv_2013_1042_1_28 (дата звернення: 27.12.2023).
17. Підтримка бізнесу на деокупованих територіях: нові можливості для переробних підприємств URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/pidtrymka-biznesu-na-deokupovanykh-terytoriiakh-novi-mozhlyvosti-dlia-pererobnykh-pidpriemstv> (дата звернення: 27.12.2023).
18. План заходів з післявоєнного відновлення та розвитку України, перелік пропозицій щодо пріоритетних реформ та стратегічних ініціатив, проектів нормативно-правових актів. Урядовий портал. 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/nacionalna-rada-z-vidnovlennya-ukrayini-vid-naslidkiv-vijni/robochi-grupi> (дата звернення: 27.12.2023).
19. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР : станом на 01 квіт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 27.12.2023).
20. РБК Україна. Найкращі часи – попереду. Що відбувається з туризмом в Україні під час війни. 13 липня 2022. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/travel/samy-e-vremena-vpered-proishodit-turizmom-1657645856.html> (дата звернення:

27.12.2023)

21. Роїк О.Р., Недзвецька О.В. Шляхи розвитку туристичної сфери України у воєнний період. Науковий вісник ХДУ. Сер.: Економічні науки. Херсон: Вид-во ХДУ, 2022. Вип. 46. С. 11-15. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2022-46-2> (дата звернення: 27.12.2023).
22. Самко О.О. Організаційно-економічний механізм реалізації туристичного потенціалу регіону. Інвестиції: практика та досвід. 2013. №6. С. 20-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2013_6_6 (дата звернення: 27.12.2023).
23. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/249826501> (дата звернення: 27.12.2023)
24. Формування і реалізація стратегії розвитку туристично-рекреаційного потенціалу регіону: монографія/ за наук. ред. О.В. Булатової. Маріуполь: Маріупольський державний університет, 2013. 201 с. URL: <https://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/2905/1/formuvannia%20i%20realizatsiia%20strategii%20rozvytku.pdf> (дата звернення: 27.12.2023)
25. Час для роботи: як відновлювався та адаптувався український бізнес за рік війни. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/chas-dlya-roboti-yak-vidnovlyuvavsya-ta-adaptuvavsya-ukrajinskiy-biznes-za-rik-viyni-12154170.html> (дата звернення: 27.12.2023).
26. Шабардіна Ю.В. Організаційно-економічний механізм розвитку рекреаційного потенціалу регіону. Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2014. № 2. С. 126-133. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vcndtue_2014_2_19 (дата звернення: 27.12.2023).

До розділу 3:

1. Бази даних «Madison Project Database» Університету Гронінгена (Нідерланди). <https://www.rug.nl/ggdc/historicaldevelopment/maddison/releases/maddison-project-database-2020?lang=en>
2. Головінець В., 2008. Туризм України: економічні та організаційні механізми розвитку. Тернопіль : Вид-во "Терно- граф"
3. Гонтаржевська Л.І., 2008. Ринок туристичних послуг в Україні. Донецьк: Східний видавничий дім, 180 с
4. Державне агентство розвитку туризму. URL:<https://www.tourism.gov.ua/>
5. Дядечко Л.П., 2007. Економіка туристичного бізнесу. Київ: Центр навч. літ-ри, 224 с.
6. Зайцева В., Корнієнко О., 2012. Міжнародний туризм та глобалізація в сучасному світі, Вісник Запорізького національного університету, 2 (8). (С. 55–65)
7. Зарубіна А., Сіра Е., Демчук, Л. Особливості туризму в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022 Вип. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-14>
8. Кифяк В.Ф., 2003. Організація туристичної діяльності в Україні, Чернівці: Книги-XXI, 300 с
9. Любіцева О.О., 2005. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти), Київ: Альтерпрес, 436 с.
10. Мапа культурних втрат. URL: https://ucf.in.ua/news/culture_loss
11. Моца А., Шевчук С., Середа Н. Перспективи післявоєнного відновлення сфери туризму в Україні. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 41. DOI:<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-31>
12. Носирев О., Деділова Т., Токар І. Розвиток туризму та індустрії гостинності в стратегії постконфліктного відновлення економіки України. Соціально-економічні проблеми і держава. 2022. Вип. 1 (26). С. 55–68. DOI: <https://doi.org/10.33108/sepd.2022.01.055>
13. Про туризм: Закон України від 15.09.1995. Відомості Верховної Ради України. 1995. No 325/95.
14. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Відновлення та розбудова інфраструктури. Сфера туризму і курортів». URL:<https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/nacionalna-rada-z-vidnovlennya-ukrayini-vid-naslidkiv-vijni/robochi-grup>

15.Роїк О.Р., Недзвецька О.В. Шляхи розвитку туристичної сфери України у воєнний період. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки. 2022. Вип. 46. С. 11–15. DOI: <https://10.32999/ksu2307-8030/2022-46-2>

16. Ткаченко Т.І., 2009. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу, Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 463 с.

17. 2023 RISK MAP Explore country security risk ratings and geopolitical conflict zones around the world.URL:<https://www.globalguardian.com/risk-map>

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 69

Мова звіту: Українська

Умови поширення в Україні: Не заборонено

Умови передачі іншим країнам: Не заборонено

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Балабаниць Анжеліка Володимирівна (д. е. н., професор)

Горбашевська Марина Олексіївна (к. е. н., доц.)

Кислова Людмила Анатоліївна (к. е. н., доц.)

Мацука Вікторія Миколаївна (к. е. н., доц.)

Керівник організації:

Трофименко Микола Валерійович (к. політ. н., доцент)

Керівники роботи:

Балабаниць Анжелика Владимировна (д. е. н., професор)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.